

loftet, ikke som det ved en Fejltagelse blev sagt i det andet Ting, 180,000 Kr. pr. Mil, men 150,000 Kr. pr. Mil, deri indbefattet Ekspropriationsomkostningerne. Nu er det jo troligt nok, at Anlægene de fleste Steder ville blive noget dyrere. For det første vilde Ekspropriationsudgifterne vel de fleste andre Steder blive noget større, end de have været oppe paa den Egn, og dernæst vare Terrainforholdene meget lette; men jeg mener dog, at man derefter vel kan gøre Regning paa at kunne anlægge smalsporede Baner for mindre end 200,000 Kr. pr. Mil, for 160,000, 170,000 à 180,000 Kr. pr. Mil, alt efter Omstændighederne. Hvad angaar de bredsporede Baner, da er jeg i Stand til at meddele Oplysninger om et af de projekterede Baneanlæg eller rettere, som det her staar, om to Baneanlæg, det er Jærnbaneanlægene under Nr. 13 og 14, to Baneanlæg oppe i Vendhøjsel, som have en Længde af 16—17 Mil. De have længe været paa Bane, og der er udarbejdet Mellememter og omstændelige Overflag, som for nogle Aar siden ere blevne gennemfjete af Generaldirektør Tegner. Man kom da til et Resultat af 215,000 Kr. pr. Mil, deri indbefattet Halvdelen af Ekspropriationsomkostningerne; naar vi dertil lægge den anden Halvdel af Ekspropriationsomkostningerne, vil man komme til 240,000 Kr. pr. Mil. Naturligvis kunne Forholdene være forskellige paa de forskellige Steder; men naar man ser hen til Banens Længde, kan det være ganske naturligt at antage, at en økonomisk bygget, let, bredsporet Bane gennemsnitlig vil kunne anlægges for 240—250,000 Kr. pr. Mil. Naar vi altsaa vilde se, hvor meget den Halvdel blev, som Staten skulde tilskyde, vilde det for smalsporede Baner komme til at variere fra 80—90,000 Kr. pr. Mil, og for bredsporede Baner vil det maasse variere fra 110—120—125,000 Kr., altsaa vilde Beløbet gennemsnitlig ligge omkring de 100,000 Kr., maasse nærmest noget over 100,000 Kr., idet jeg anser det for sandsynligt, at Flertallet af disse Baner — i det mindste regnet efter Milelængde, navnlig de længere Baner — ville blive byggede som bredsporede Baner.

Nu er altsaa Spørgsmaalet: Hvor stor er den samlede Udgift? Jeg var med den Gang, vi havde de 15 Baner; da havde jeg skaffet mig Oplysninger, og da var det 82 Mil. Saa kom den ene efter den anden, uden at man vidste noget derom, og saa opgav jeg Ordet; men naar jeg gennemsnitlig for de 12 tilkomne Baner, der for største Delen ere smaa Baner, regner 3—4 Mil, komme vi i det hele taget til et

Tal, som er nævnt i Dag, ikke her i Salen, af 120 a 130 Mil, og det vil saa blive noget som 12 a 13 Mill., det vil dreje sig om, naar vi skulle gennemføre alle disse Baner. Nu tror jeg ikke, at de alle sammen blive gennemførte, men skulle vi anstille Overvejelser paa Grundlag af dette Lovforslag, maa vi tage alle disse Baner med, og det vil da blive 12 a 13 Mill., som Statskassen skal bidrage dertil. Men ved Siden deraf forestaar der jo andre Jærnbaneanlæg. Der foreligger i det andet Ting Betænkning over Lovforslaget angaaende de københavnske Baneforhold og Helsingørsbanen. I den Stikelse, til hvilken Udvalget foreslaar det københavnske Forslag reduceret, skulde det koste 8½ Mill., og til Helsingørsbanen foreslaas lidt under 4 Mill.; 3 Mill. ni hundrede og nogle og tyve Tusind, det bliver 12½ Mill., og lagte til de andre 12½ Mill., bliver det 25 Mill. Men dertil vil ogsaa komme Udgiften ved Anløget af Værsløbanen og en Kingebane, for saa vidt disse maatte blive gennemførte. Vi staa altsaa oppe ved meget store Summer, selv om man tænker sig Forslaget en Del reduceret, staa vi ved noget som 25 Mill., og tage vi det alt sammen med, ville vi komme i Nærheden af 30 Mill. Nu giver det sig af sig selv, at dem kan Staten ikke give ud til disse Jærnbaneforetagender i Øjeblikket, thi den har dem ikke, og naar man ikke har Pengene, er der ikke andet for end at laane dem. For mig staar det klart, at det er en absolut Betingelse for at gennemføre disse Jærnbaneprojekter — i det mindste tilnærmelsesvis i det Omfang, som der er Tale om — at Staten maa laane de dertil fornødne Penge. Dermed er i øvrigt ikke Spørgsmaalet om Statens Evne udtømt, thi det er jo let nok at laane, men de Penge, man laaner, skulle ogsaa forventes, og disse Jærnbaneanlæg ville for Statskassen repræsentere en aarlig Rente af om trent en Mill., og det paa en Tid, hvor Udgifterne paa de civile Ministeriers Omraade ere stegne meget betydeligt, hvor vi om kort Tid miste 1 Mill. i Indtægt af Skibsafgiften, og hvor der foruden den Mill., der aarlig skal anvendes i Anledning af Alderdomsforsørgelsesloven, om kort Tid skal anvendes en Mill. til, hvortil tillige komme Udgifterne med Hensyn til Syggeskasseloven. Jeg lader de militære Ministerier ude af Betragtning, dem tror jeg heldigvis, vi ere færdige med, med Hensyn til Syggeskasseloven, og jeg vil meget værge mig imod, at man skulde tro, at her laa nogen ivrig militær Betragtning bag ved de økonomiske Betragtninger, jeg